

In memoriam:
Prof.Dr. Alexandru Constantinovici, PhD.
(1929-2018)

>Membru titular al Academiei de Stiinte Medicale<

Ne aflam inca o data in fata momentului trist al mortii unei distinse personalitati a neurochirurgiei romanesti, ce a lasat in urma prieteni si studenti indurerati.

Profesorul Alexandru Constantinovici, unul dintre cei mai proeminenti neurochirurghi din Romania postcomunista, a fost un stalp de corectitudine si dedicare pentru formarea generatiilor noi de neurochirurghi si pentru dezvoltarea continua si evolutia scolii de neurochirurgie din Romania. Intreaga sa activitate a fost inchinata pe altarul acestei discipline extraordinare ce este neurochirurgia, in vreme ce practic nu a avut luxul de a-si dedica timpul altor activitati sau familiei.

Dedicarea, puterea si tenacitatea sunt trei cuvinte cheie, ce definesc viata profesorului Alexandru Constantinovici. Un simbol al dedicarii constante si a rutinei neobosite a cautat mereu sa impinga neurochirurgia romaneasca catre nivelul cel mai inalt, reusind sa recupereze pe cat posibil timpul pierdut de la momentul in care Romania a rupt legaturile cu Vestul din 1947.

Dupa ce a absolvit Facultatea de Medicina in Bucuresti in 1952 si-a inceput activitatea ca chirurg cu o cariera timpurie prolifica la spitalul Colentina din Bucuresti. Mai tarziu a imbratisat terenul neurochirurgiei devenind preparator in 1970 si aderand la titlul de lector in Bucuresti. A parcurs toate titlurile academice si a fost numit profesor in neurochirurgie in anul 1991, acelasi an in care a fost numit seful celui mai mare spital de neurochirurgie- o provocare pe care a preluat-o de la profesorul Constantin Arseni.

Activitatea stiintifica si profesionala a profesorului Constantinovici a cuprins fiecare subspecialitate posibila (atat in neurochirurgia craniana cat si spinala). A fost preocupat de introducerea de noi investigatii paraclinice precum folosirea de izotopi radioactivi in diagnosticarea de leziuni cerebrale si spinale. In acest mod, a fost un sustinator avid al noului domeniu al medicinei

nucleare si este recunoscut ca primul ce a folosit medicina nucleara in neurochirurgia romaneasca. A fost primul adept al chirurgiei transfenoidale pentru tumori pituitare in Romania.

In acelasi an in care a fost numit profesor si sef de sectie in Bucuresti, a fost votat presedintele Societatii Romane de Neurochirurgie. Dupa doua mandate ca presedinte a devenit presedinte onorific si a dezvoltat o retea foarte mare de activitate stiintifica in tara si in strainatate, contribuind astfel in mod crucial la infiintarea si dezvoltarea a jurnalului roman de neurochirurgie- „Romanin Nuerosurgery”. Din 1991 profesorul Constantinovici a fost primul care a adoptat limba engleza ca limba obligatorie in intreaga comunitate neurochirurgicala romaneasca, fortand astfel in mod delicat neurochirurgii romani sa se alinieze la standarde vestice.

Profesorul Constantinovici a participat ca reprezentant al Romaniei la nenumarate conferinte, simpozioane si congrese internationale, in special cele organizate de Asociatia Societatilor Europene de Neurochirurgie (European Association of Nerosurgical Societies) si a Federatiei Mondiale a Societatilor Neurochirurgicale (World Federation of Neurosurgical Societies). Ca unul dintre colaboratorii apropiati am participat in 1993 la Congresul WFNS in Acapulco, un moment vital in neurochirurgia romaneasca cand aceasta a obtinut recunoasterea mondiala.

Un element esential in activitatea profesorului Constantinovici a fost reprezentat de recunoasterea internationala a scolii romane de neurochirurgie prin capacitatea acesteia de a pregati neurochirurgi capabili sa ocupe cele mai solicitante pozitii.

Activitatea stiintifica a profesorului doctor Alexandru Constantinovici a fost prodigioasa, realizand peste 200 de lucrari stiintifice, prezentate si comunicate in jurnale de specialitate.

Mentionam deasemenea cele 16 monografii/tratate de specialitate in care contributia domniei sale a fost majora, ca si autor principal dar si in colectiv. Nu in ultimul rand, mentionam deschiderea catre domeniul atat de spinoase ale patologiei tumorilor hipofizare prin abordul transfenoidal si metodelor radioizotopice in diagnosticul afectiunilor sistemului nervos.

Profesorul Constantinovici a obtinut numeroase distinctii in activitatea sa si a dezvoltat relatii profesionale cu numerosi colegi in intreaga lume. Cele 16 monografii ale sale fac parte chiar si astazi din patrimoniul national neurochirurgical. In 1982 a devenit membru corespondent al „American Academy of Neurological Surgeons” – cea mai prestigioasa societate neurochirurgicala la momentul respectiv. In anul 1993 a fost primit in Societatea Neurochirurgicala Francofona. In 1995 a devenit membru cu drepturi depline al „Academiei Romane de Stiinte Medicale”.

Sub conducerea sa neurochirurgia romaneasca a capatat o noua aura, un impuls modern si o dorinta de neoprit pentru cunoastere in toate domeniile posibile: patologie pituitara neurochirurgie vasculara, tratamentul chirurgical al epilepsiei, neuroendoscopie cat si aplicatiile neurochirurgiei in medicina nucleara

Din nefericire, activitatea sa a luat sfarsit in mod subit si prematur in 1999 cand, din motive personale, a decis sa predea stafeta- la apogeul carierei profesionale- alegand sa se dedice problemelor constructive stiintifice ale neurochirurgiei si mai putin aspectelor chirurgicale. Pentru toti cei care l-au cunoscut pe profesorul Constantinovici acesta a fost un simbol al prieteniei, al atasamentului si al dedicarii in toate situatiile posibile de la momente dificile in sala de operatie la problemele familiale.

Autorii doresc sa-si exprime empatia pentru rudele indoliate. Nu ii vom uita niciodata zambetul cald si cuvintele intelepte.

A trecut in eternitate o personalitate neurochirurgicala, un coleg desavarsit, un formator si creator de scoala neurochirurgicala.

Conf. Dr. D. Mohan, PhD., Spitalul Judetean de Urgenta Bihor, Oradea, Romania

Prof. Dr. A.V.Ciurea, PhD., MSc., Dr. h.c. Mult., Spitalul Central Sanador, Bucuresti, Romania